

Asia: VN/25238/2024

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston asetus teollisuuden tuotantoprosessien vähähiilistämisen ja energiatehokkuuden edistämiseen sekä ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen edistämiseen myönnettävästä avustuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Keski-Pohjanmaan liitto pitää erittäin tärkeänä asetusluonnoksen taustalla olevaa tavoitetta kiihdyttää päästöjä vähentävien ja hiiltä talteen ottavien ratkaisujen kehitystä teollisuudessa ja energiantuotannossa. Samoin tavoite vahvistaa Suomen investointiympäristön houkuttelevuutta on tärkeä.

Asetuksella esitettäväksi luotava kansallinen toimintamalli isojen investointihankkeiden saamiseksi Suomeen, yhden luukun periaate ja nopeutetut luvitusprosessien käsittelyajat tukevat vihreän siirtymän edistymistä ja erityisesti merkittävää energiamurrosta alueellaan edistävän Keski-Pohjanmaan maakunnan investointien kehittymistä. Keski-Pohjanmaan liitto näkee tärkeänä, että valtion ja alueiden välistä dialogia vahvistetaan strategisten investointien ohjaamiseksi kansallisesti ja alueellisesti tärkeisiin kärsiin. Dialogin merkitys korostuu erityisesti usein vallitsevassa tilanteessa, jossa strateginen hanke käynnistyy investointia suunnittelevan lähestymisellä alueellista tai kunnallista toimijaa kohtaan.

Asetusluonnoksen mukaan avustusta voitaisiin myöntää vain investointihankkeelle, jonka hyväksyttävät kustannukset ovat vähintään 30 000 000 euroa.

Perustelu rajaukselle on, että tällaiset hankkeet ovat taloudelliselta arvoltaan ja vaikutuksiltaan Suomen talouteen suhteutettuna merkittäviä. On kuitenkin huomattava, että on tilanteita, joissa merkittävän strategisen vaikutuksen omaavat hankkeet jäävät alle esitetyn hyväksyttävän kustannustason. Rajausta pienemmilläkin hankkeilla voidaan yhtä lailla vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja edistää puhdasta siirtymää. Siksi tulisikin löytää toimintamalli ja rahoituskanava, jolla kyettäisiin edistämään myös 30 miljoonan euron kynnyksarvon alittavien strategisten hankkeiden saamista Suomeen.

Investointiohjelma on määräaikainen. Tämä voi aiheuttaa haasteita investointeja harkitseville yhtiöille. Esimerkiksi Keski-Pohjanmaan litiumvarantojen hyödyntämistä valmisteleva yhtiö on tehnyt asian toteutumiseksi töitä yli 20 vuotta. Asiasta valmisteliin aikanaan aiesopimus Keski-Pohjanmaan liiton ja silloisten toimijoiden välillä vuonna 2000.

Kaiponen Jyrki
Keski-Pohjanmaan liitto

Rekilä Teppo
Keski-Pohjanmaan liitto